

12.01.2021

Asia/2

§ 2

Yleiset ennakoäänestyspaikat Helsingissä vuoden 2021 kuntavaaleissa

HEL 2020-012437 T 00 00 01

Esitys

Keskusvaalilautakunta esitti kaupunginhallitukselle vuoden 2021 kuntavaalien yleisten ennakoäänestyspaikkojen aukioloaikojen laajentamista ja Kauppakeskus Kampin ennakoäänestyspaikan muuttamista liitteen 1 mukaisesti.

Keskusvaalilautakunta esitti lisäksi kaupunginhallitukselle yleisten ennakoäänestyspaikkojen lisäämistä seuraavilla ennakoäänestyspisteillä: Kauppakeskus Malmin Nova ja Töölön kisahalli (liite 1).

Esittelijä

keskusvaalilautakunnan sihteeri
Veera Reuna

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Yleiset ennakoäänestyspaikat kuntavaalit 2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, keskusvaalilautakunta

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Keskusvaalilautakunta (20.11.2020) esitti kaupunginhallitukselle vuoden 2021 kuntavaalien yleisiä ennakoäänestyspaikkoja aukioloaikoi-neen. Kaupunginhallitus päätti (14.12.2020) määrätä esitetyt paikat yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi. Samalla kaupunginhallitus kehotti laajentamaan ennakoäänestyspaikkojen aukioloaikoja niin, että aukio-loajat olisivat lähtökohtaisesti vaalilain rajoissa mahdollisimman laajat. Tämän lisäksi kaupunginhallitus kehotti lisäämään äänestyspaikkoja tarpeellisilla alueilla ulkotiloihin telttä- tai konttiratkaisuilla.

Kaupunginhallituksen yleiseksi ennakoäänestyspaikoiksi määräämien tahojen kanssa on sovittu ennakoäänestyspaikkojen aukioloaikojen pidentämisestä. Kaupunginkirjastojen kanssa on sovittu mahdollisimman pitkistä aukioloajoista huomioon ottaen kirjastojen aukioloajat ja käytännön järjestelyt. Kaupunginkirjastoissa sijaitsevat ennakoäänestyspaikat aukeavat arkisin kello 8 tai 9 ja sulkeutuvat arkisin kello 20 sekä viikonloppuna aukeavat kello 10 ja sulkeutuvat kello 16 (paitsi Keskustakirjasto Oodi kello 18). Kauppakeskuksien kanssa on myös sovittu aukioloaikojen pidentämisestä. Aukioloajoissa on huomioitu kunkin paikan toimintakuntoon saamiseen ja rakentamiseen kuluva aika. Pidennetyt aukioloajat ilmenevät liitteestä 1.

Kauppakeskus Kampista saadaan ennakoäänestykseen paremmin soveltuva tila kauppakeskuksen ensimmäisestä kerroksesta aikaisemmin päätetyn kolmannen kerroksen tilan sijasta (liite 1).

Ennakoäänestyspaikat on sijoitettu aluekeskuksiin, joihin ihmiset pääsevät helposti ja joissa he muutenkin liikkuvat. Vaalipäivän äänestyspaikat taas sijaitsevat tiheästi ympäri kaupunkia kussakin kaupunginosassa. Ennakoäänestys kestää viikon. Erotuksena vaalipäivän äänestykseen äänestää voi missä tahansa ennakoäänestyspaikassa, kun taas vaalipäivänä on äänestettävä oman äänestysalueen äänestyspaikassa.

Oikeusministeriön ohjeiden mukaan yleiset ennakoäänestyspaikat tulee sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppo tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Ohjeistuksen mukaan ennakoäänestyspaikkojen tulee olla sellaisissa paikoissa, missä äänestäjät muutoinkin liikkuvat. Aikaisemman kokemuksen mukaan kirjastot ja kauppakeskukset ovat toimineet hyvin yleisinä ennakoäänestyspaikkoina ja kyseisistä paikoista on saatu myönteistä palautetta.

Yleisiä ennakoäänestyspaikkoja pyritään perustamaan paikkoihin, joissa äänestäjät liikkuvat ja jotka täyttävät äänestämälle asetettavat vaatimukset. Olosuhteiden tulee tukea toisaalta äänestämisen helpoutta ja toisaalta varmistaa äänestyksen sujuminen turvallisesti ja varmasti. Toimintavarmuus vaaleissa on ensiarvoisen tärkeää. Ennakoäänestyksen onnistuminen edellyttää tietotekniikan varmaa toimintaa, jotta ennakkoon äänestämässä käyvien äänenkäyttö saadaan kirjattua vaalitietojärjestelmään ja ennakoäänestysasiakirjat asianmukaisesti tulostettua ja täytettyä.

Helsingin keskustan alueella on tiheämpi ennakoäänestyspaikkaverkosto kuin muualla kaupungissa ja lyhyemmät matkat alueen ennakoäänestyspaikoille kuin muualla. Etelä-Helsingissä on läheisten keskustan ennakoäänestyspaikkojen (kaupungintalo, Kauppakeskus Citycen-

ter, Kauppakeskus Kamppi, Keskustakirjasto Oodi) lisäksi Ruoholahden kauppakeskuksen ennakkoäänestyspaikka.

Oikeusministeriö korostaa ohjeissaan koronapandemian aikana, että ennakkoäänestyspaikkoja tulisi perustaa riittävä määrä ja eri puolille kuntaa, jotta äänestäjät jakaantuisivat mahdollisimman tasaisesti eri paikkojen kesken, jolloin suuria ruuhkia ei syntyisi. Oikeusministeriö ohjeistaa myös, että koronavirustilanteessa ennakkoäänestyspaikka on mahdollista sijoittaa myös ilmoitetun osoitteen ulkotilaan (esimerkiksi teltaan äänestyspaikan pihalle). Ohjeistuksessa todetaan kuitenkin, että edellytyksenä ulkotilaan sijoitettavalle ennakkoäänestyspaikalle on kaikkien vaalilain vaatimusten täyttyminen. Äänestysliput tai muutkaan asiakirjat eivät saa kastua. Äänioikeusrekisterin toiminta tulee olla turvattu.

On selvitetty mahdollisuutta perustaa ennakkoäänestyspaikka ulkotiloihin telta- ja/tai konttiratkaisulla. Haasteena koronaturvalliselle ratkaisulle on löytää kaikille äänestäjäryhmille täysin esteetön ratkaisu, joka on kuitenkin samalla kestävä ja turvallinen huomioon ottaen mahdolliset hankalat sääolosuhteet sekä vaalirauhan ja vaalisalaisuuden turvaaminen. Äänestyksessä käytettävä vaalitietojärjestelmä edellyttää toimintavarmaa tietoliikenneyhteyttä ja sähkönsyöttöä. Ennakkoäänestys edellyttää vaaliasiakirjojen tulostamista jokaisen äänestäjän kohdalla. Tulostamisen on oltava toimintavarmaa kaikissa lämpötila- ja kosteusolosuhteissa. Telttaratkaisuilla on myös vaikea taata vaaliasiakirjojen ja vaalikoppien ja -urnien turvallinen ja asiallinen säilyttäminen äänestystilassa äänestyksen aikana. Em. kalusto ja asiakirjat täytyy saada suojattua kunnolla kosteudelta ja tuulelta. Jos telta rakennetaan hyvin suojatuksi sääolosuhteilta, on sen turvallisuus koronan tarttuvuuden näkökulmasta taas kyseenalaista.

Konttiratkaisussa ongelmina ovat taata turvallisuus koronatartuntariskin suhteen etenkin vaalivirkailijoiden kannalta sekä löytää ratkaisu, joka on täysin esteetön myös liikuntarajoitteisille äänestäjille. Konttiratkaisussa haasteena on myös tila. Äänestyspaikan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestyskopit, jonot ja virkailijoiden työpisteet päättäneen ja tulostiminen voidaan sijoittaa turvavälit ja vaalisalaisuus huomioiden riittävän etäälle toisistaan. Vaalilain mukaan ennakkoäänestystilassa tulee olla riittävästi tilaa myös niitä äänestäjiä varten, jotka odottavat vuoroaan päästäkseen äänestämään. Konttiratkaisussa odottaminen tapahtuisi ulkotilassa. Myös teltassa jono olisi ohjattava ulos, jotta turvaetäisyydet säilyvät. Tämä voi tuoda lisähaasteita, etenkin iäkkäämmille ja liikuntarajoitteisille äänestäjille. Äänestyspaikat ovat pääsääntöisesti kouluissa ja päiväkodeissa, joiden pihalle telta- ja/tai konttiratkaisua ei voi sijoittaa. Käytettävissä olevat it-resurssit ovat rajalliset ja niiden riittävyys haastavaan telta- ja/tai konttiratkaisuun ovat kyseenalaiset. En-

nakkoäänestysvirkaileijoiden ja muun henkilöstön (it, it-tuki, vartiointi ym.) sosiaali- ja wc-tilojen järjestäminen on haasteellista.

Teltilta- ja konttiratkaisun haasteiden vuoksi on etsitty myös mahdollisimman koronaturvallista ennakoäänestyspaikkaa sisätiloista, joissa voidaan turvata tietotekniikan tarpeet, mahdollistaa äänestyksen sujuvuus ja myös äänestäjien sekä vaalivirkailijoiden turvallisuus. Tilan on oltava suuri, jotta turvavälit voidaan varmistaa ja äänestäminen suoritetaan erityisoloissa. On kartoitettu mahdollisia tiloja Helsingin alueelta. Kaupunkiympäristön tilapalvelut on selvittänyt ennakoäänestyspaikaksi soveltuvia suurempia tiloja, kuten Liikuntamyly ja Jätkäsaaren L3 makasiini. Tilat on kuitenkin varattu sosiaali- ja terveystoimialalle koronarokotuksia varten. Muita tiloja ei ole aikataulun ja joulun ajan vuoksi löytynyt. Ennakoäänestyskseen soveltuva suurempi tila löytyy kuitenkin Töölön kisahallista. Tämän perusteella esitetään kaupunginhallituksen jo aikaisemmin määräämien ennakoäänestyspaikkojen lisäksi perustettavaksi ennakoäänestyspaikka Kisahallin katutasolla sijaitsevaan tilaan. Tila on esteetön ja saavutettavissa hyvin eri liikennevälineillä. Tila on myös riittävän suuri, jotta äänestys saadaan järjestettyä vaalilain vaatimusten mukaisesti ja koronapandemian edellyttämät erityisjärjestelyt huomioiden.

Kartoitettaessa mahdollisuuksia lisätä ennakoäänestyspaikkoja ilmeni mahdollisuus perustaa yleinen ennakoäänestyspaikka Kauppakeskus Malmin Novaan. Malmin Nova sijaitsee äänestäjien kannalta keskeisellä paikalla ja siellä on edellisissä vaaleissa toiminut ennakoäänestyspiste, joten äänestäjät löytävät sen helposti. Esitetään, että perustetaan uusi ennakoäänestyspaikka kaupunginhallituksen jo aikaisemmin määräämien yleisten ennakoäänestyspaikkojen lisäksi Kauppakeskus Malmin Novaan.

Esittelijä

keskusvaalilautakunnan sihteeri
Veera Reuna

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Yleiset ennakoäänestyspaikat kuntavaalit 2021

Oheismateriaali

1 Kartta ennakoäänestyspaikat kunta 2021 12012021

12.01.2021

Asia/2

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, keskusvaalilautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.12.2020 § 878

HEL 2020-012437 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus määräsi Keskustakirjasto Oodin, Arabianrannan, Etelä-Haagan, Jakomäen, Kontulan, Laajasalon, Lauttasaaren, Oulunkylän, Paloheinän, Pasilan, Pitäjänmäen, Pohjois-Haagan, Suutarilan, Tapulikaupungin, Töölön ja Vallilan kirjastot, kulttuurikeskus Stoassa sijaitsevan Itäkeskuksen kirjaston, kulttuurikeskus Malmitalossa sijaitsevan Malmin kirjaston, kulttuurikeskus Vuotalossa sijaitsevan Vuosaaren kirjaston, Vuotalon aulatilaa, Maunula-talon, Myllypuron mediakirjaston, Pihlajamäen ja Viikin nuorisotalot, Helsingin kaupungintalon, Kallion virastotalon sekä Kauppakeskus Citycenterissä, Kauppakeskus Hertsisissä, Kauppakeskus Kampissa, Kauppakeskus Redissä, Kauppakeskus Kaarella, Kauppakeskus Ristikossa, Kauppakeskus Ruoholahdessa ja Ostoskeskus Munkkivuorella sijaitsevan tilan Helsingin kaupungin yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi vuoden 2021 kuntavaaleissa liitteestä 1 ilmenevinä aikoina.

Hyväksyessään päätösesityksen ennakoäänestyspaikat kaupunginhallitus kehotti jatkovalmistelussa laajentamaan ennakoäänestyspaikkojen aukioloaikoja niin, että lähtökohtaisesti aukioloajat ovat vaalilain rajoissa mahdollisimman laajat sekä kehottaa lisäämään äänestyspaikkoja tarpeellisilla alueilla ulkotiloihin telta- tai konttiratkaisuilla.

Käsittely

14.12.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Lisäys päätösehdotukseen:

"Hyväksyessään päätösesityksen ennakoäänestyspaikat kaupunginhallitus kehottaa jatkovalmistelussa laajentamaan ennakoäänestyspaikkojen aukioloaikoja niin, että lähtökohtaisesti aukioloajat ovat vaalilain rajoissa mahdollisimman laajat sekä kehottaa lisäämään äänestyspaikkoja tarpeellisilla alueilla ulkotiloihin telta- tai konttiratkaisuilla."

12.01.2021

Perusteet:

Oikeusministeriön kirjeessä kunnille vaalien järjestämisestä todetaan, että kunnan on huolehdittava että äänestyspaikkoja on riittävästi ja niiden aukioloajat ovat vaalilain rajoissa mahdollisimman laajat (vaalilain mukaiset maksimit arkisin klo 8-20 ja viikonloppuisin 9-18). Kirjeessä todetaan myös, että "Kunta voi harkita myös yleisen ennakoäänestyspaikan ja/tai vaalipäivän äänestyspaikan äänestystilan sijoittamista ulkotilaan (esimerkiksi teltaan äänestyspaikan pihalle)". Lisäksi kirjeessä todetaan, että kunta voi suositella, että osa äänestysajasta varattaisiin ensisijaisesti ns. riskiryhmiin kuuluville. Ennakoäänestyspaikkoja on esityksessä yhteensä 34, kun vuoden 2019 eduskunta- ja eurovaalien ennakoäänestyksessä niitä oli yhteensä 37.

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

07.12.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

Keskusvaalilautakunta 20.11.2020 § 12

HEL 2020-012437 T 00 00 01

Esitys

Keskusvaalilautakunta esitti kaupunginhallitukselle Arabianrannan, Etelä-Haagan, Jakomäen, Keskustakirjasto Oodin, Kontulan, Laajasalon, Lauttasaaren, Oulunkylän, Paloheinän, Pasilan, Pitäjänmäen, Pohjois-Haagan, Suutarilan, Tapulikaupungin, Töölön, Vallilan kirjastojen, kulttuurikeskus Stoassa sijaitsevan Itäkeskuksen kirjaston, kulttuurikeskus Malmitalossa sijaitsevan Malmin kirjaston, kulttuurikeskus Vuotalossa sijaitsevan Vuosaaren kirjaston, Vuotalon aulatilaa, Maunula-talon, Myllypuron mediakirjaston, Pihlajamäen ja Viikin nuorisotalojen, Helsingin kaupungintalon, Kallion virastotalon sekä Kauppakeskus Citycenterissä, Kauppakeskus Hertsissä, Kauppakeskus Kampissa, Kauppakeskus Redissä, Kauppakeskus Kaaressa, Kauppakeskus Ristikossa, Kauppakeskus Ruoholahdessa ja Ostoskeskus Munkkivuoressa sijaitsevan

12.01.2021

Asia/2

tilan määrittämistä Helsingin kaupungin yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi vuoden 2021 kuntavaaleissa liitteestä 1 ilmenevinä aikoina.

Esittelijä

keskusvaalilautakunnan sihteeri
Veera Reuna

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566